

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 4.40
Pol leta 2.20
Četrt leta 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „political“ se plačuje za navadno tistoporno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v nanski ulici ter v Trstu, via Caserma, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici v Via Ascoli 8, I., naročnina pa opravištvu „Soča“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina znižuje, ako se oglase pri opravištvu.

Rojaki!

Za prihodnje volitve v deželni zbor goriški priporoča Vam podpisani odbor naslednje kandidate:

Za veliko posestvo:

1. **FRANC POVŠE**, vodja kmetijske šole in veleposestnik v Gorici;
2. **dr. JOŽEF JUVANČIČ**, notar in veleposestnik v Tolminu;
3. **ANDREJ KOCIJANČIČ**, veleposestnik v Podgori.

V Gorici, 14. junija 1883.

Pomnoženi volilni odbor.

Velikim posestnikom.

Slovenski narod na Goriškem je izrekel svojo sodbo o politiki goriških rodoljubov in posebej o politiki državnega poslanca dr. Tonklija, ob enem predsednika slovenskega političnega društva „Sloga“ v Gorici in voditelja ter krepkega zagovornika goriških Slovencev na političnem polju.

Volitve v kmečkih občinah in v trgih so pokazale, da narod se vjema z delovanjem državnega poslanca, da odobruje njegovo potegovanje za pravice slovenskega jezika in za grotne koristi slovenskega naroda. Narodna politika, katero Tonkli zagovarja, ni njegova, ampak je narodova. Tonklijev misljenje je narodovo misljenje, Tonklijeve zahteve so narodove zahteve. Z ozirom na to, da je dr. Tonkli v državnem zboru javno in privatno izražal želje in potrebe naroda, je na Dunaji za Slovence v mnogih ozirih veliko dosegal. Ako bi se bil narod pri letošnjih volitvah izrekel proti dr. Tonkliju, bi bila njegova moč uničena, njegov upljiv na Dunaji odstranjen, in v Trstu bi bil nekdo veselja plesal, ker bi bil spoznal, da je padel steber, ki je bil vedno nasproten vsakemu delovanju, ki se ni vjemalo z zahtevami slovenskega naroda, ki je zaradi tega v državnem zboru pogosto vihtel neusmiljen bič čez razmere, ki nam ne ugajajo. To se pa ni zgodilo; narod ni dal dr. Tonkliju nezaupnice, ampak po celem Goriškem mu je dal najsijajnišo zaupnico,

kakoršne ni imel še noben tržaški gospod. Kraševci so zaupnico pisali, drugi so jo pa govorili. Tonkli je slavno zmagal, njegov upljiv se je pomnožil; od zdaj naprej nam bo na Dunaji še več koristil, ko do zdaj. Že do zdaj je imel dr. Tonkli mogočno besedo pri mnogih rečeh, ki so za goriško deželo prevelike važnosti. Od zdaj naprej bo njegova beseda še več tehtala in politika goriških Slovencev bolj uspešna.

Ta je bil pomen letošnjih volitev v deželni zbor za nas Slovence; ta je bila „visoka politika“, o kateri goriška deželna hiša govori. Zarad tega je bila tako huda razprtija v deželi; zato so Tonklijevi sovražniki v Trstu in v Gorici napenjali vse žile, da bi Tonklija vrgli. Mnogo Slovencev je bilo šlo Tonklijevim nasprotnikom na limanice; ali ko so spoznali pomen in važnost letošnjega voljenja, so v zadnjem trenutku se združili in resili čast goriške dežele. Zeto slava narodnim volilem.

Tonklijevi nasprotniki — ki so v teh okoliščinah ob onem nasprotniki slovenskega naroda in njegove politike — tudi zdaj ne mirujejo, ampak delujejo z vso strastjo, da bi vsaj v velikem posestvu Slovencev škodovali. Zato pošiljajo svoje agente po deželi in pregovarjajo posestnike, ki prihajajo v Gorico, naj zapustijo kandidate volilnega odbora in naj se poprimejo drugih, ter govorijo o Tonkliju, kolikor je mogoče, slabo. Pripovedujejo, da dela za se in za brata itd. itd.

Slovenski veliki posestniki, ne dajte se motiti po takih govoricah. To je gotovo na tega ne more nikdo tajiti, da Tonklijeva politika je slovenska, narodna politika, in da nikdo ni toliko deloval v zadnjih letih za Slovence na Goriškem, ko dr. Tonkli. Ostanite pri kandidatih, katere je postavil goriški volilni odbor, držite se discipline, oslavite narod in same sebe, da Vas bo spoštoval slovenski in drugi svet. Volilce kmečkih občin hvali celo italijanski list „L' Eco del Littorale“; naši nasprotniki so pa zaradi tega razkačeni.

Ako dobijo narodnjaki na dr. Tonkliju ali na kom drugem kaj graje vrednega, bo čas po volitvi, da mu to povejo. Zdaj ni na pravem mestu, poslušati njegove nasprotnike in jeziti se proti Tonkliju in ob enem — proti narodu.

Slovenski veliki posestniki! združite se z Vašimi rojaki iz kmečkih občin in iz trgov ter dajte čast kandidatom, ki Vas bodo dobro zastopali, potrdite disciplino slovenskih volilcev, zavrnite narodove nasprotnike, stvarite si v svojih poslancih moč, ki bo zagovarjala Vaše koristi, ki bo mogla uplivati doma — in drugod, pa povsod za Vas.

Veliki posestniki, dopolnite čast goriških Slovencev!

Na Vas so obrnjene oči prijatelja in nasprotnika. Izberite si dobro, da ne bote pod hudim zdihovali!

Po volitvah.

Ind je bil boj, katerega so bili naši volilci pri letošnjih volitvah; izid je bil pa tako sijajen, da ni nikdo takega pričakoval in da zaslužijo goriške volitve gledé discipline, ki se je pri njih pokazala, postavljene biti v izgled katerim koli drugim volitvam.

Težave so bile gledé volitve na Krašu, ker pri volilnem skodu v Komun 5. t. m. so se bili navzoči zastopniki le za dr. Abrama izrekli enoglasno, za drugega kandidata so pa glasovi šli na dva različna moža. Ta različnost se je s časom tako premenila, da je bilo sicer več glasov za g. R. Mohorčiča, župana sezanskega, ali čestitelji župnika Sile se vendar niso mogli odločiti proti temu gospodu, ki je uzoren narodnjak. Še le na dan volitve je vikar iz Brestovico, g. Jožef Kumar, s svojo gospodujočo navzočnostjo in ognjevitim ogovorom dosegel, da je bil g. Sile popuščen in da so volilci enoglasno volili dr. Abrama in R. Mohorčiča.

Trdo se je godilo tudi na Tolminskem, kjer so bili visokemu gospodu odločili mesto, kakor je razodel goriški „Corriere“, kateremu do zdaj ni nikdo oporekal. (Pač današnja „Ed.“ Ur.) Uže pri prvotnih volitvah šlo je v nekaterih občinah prav hudo. Tudi potem je bilo slišati še nekoliko razsajanja; nazadnje je pa hrup omolknil, ker narodnjaki so se bili tam o pravem času zakopali v nepredorne okope. Potovanja dr. Tonklijev po Tolminskem, narodna čut in neustrašeno delo častite duhovščine, neomahljiv značaj dobro podučeni županov, neustrašljiva stanovitnost volilnih mož je ostrašila nasprotne agitatorje in je vzela vladnim možem ves up v tistem okraju, na kateri so se narodovi nasprotniki najbolj zanašali. Dr. Miklavž Tonkli in veleposestnik Ignac Kovačič sta bila voljena 23. t. m. enoglasno s 53 glasovi. Nasprotna stranka je imela k večjemu 19 volilcev, ki so se zdržali glasovanja. Tolminski volilci so si pridobili čast pred vsem slovenskim svetom; oni so otrsli tisto moro, ki je tlačila goriške Slovence.

Najhuje se je godilo v goriški okolici, kjer je imel dr. Rojic veliko nasprotnikov. V prvi vrsti so mu nasprotovali nekateri uradniki; pa tudi narodnjaki niso bili vsi z njim zadovoljni. Agitacija je bila tako huda, da je marsikdo obupal, da bi dr. Rojic bil voljen. Stara deželna hiša je trdila pred volitvami,

opišem ono nesrečo, katera naj služi v izgled in svarilo vsem slovenskim pokrajinam:

Na Varejah je poginilo za „vračnim prisadom“ neko dobro rejeno živinče. Ko to žival odpeljeje, da bi jo zakopali, užali se nazočim, da se tako debelo govedo zagrebe. Sklenejo je razmesariti, kar je bolnega odvreči, ter ostalo pojesti. To se je tudi zgodilo. Vaščani so segli po mesu, ter se ga prav dobro napokali. Ali čujte! Strahovita bolezen je hipoma razkrla stašno delo: borne kmečke koč so se spremenile v tužne bôlnice. 22 oseb je h krati zdihovalo v kruti bolesti, katera je vso svojo jezo izlivala nad nevednim ljudstvom. Bolniki so tako močno otekli, da ni bilo več znati ni očíj, ni ust, niti vrata razločiti od glave. Bolnik je bil podoben hodu. Žalost in groza je obhajala okolo stoječe. Toda to ni še vse. Vlada, doznavaša za to nesrečo, storila je svojo dolžnost. Nastavila je straže, ki so obkolile vas ter so čuvala nad razsajajočo boleznijo okolo dva meseca, in sicer baš ob žetvi. t. j. takrat, ko ima kmet na polji in na travnikih največ dela. Niti človek niti živina ni smela pokazati svoje glave iz vasi. Vešči in spretni gospod zdravnik Sezanski je bil nesrečnežem jedini gost in tolažnik, ob jednom tudi dobrotnik, ker je razen dveh, ki sta za to boleznijo umrla, vsem ostalim rešil drago življenje.

Umevno je, da je ta bolezen pustila tudi žalostne

nasledke. Tu vidite dvajsetletnega mladeniča, ki ima sive lase, kakor osemdesetletni starček, tam drugega z rano na lici. Temu so izstopile oči, oni je oslepel in najspretnější tržaški zdravnik so mu komaj jedno oko zopet odprli, a okolo drugega vidiš rastoče divje meso, in pokvarjeno oko tiči globoko v tem mesu. Groza in strah navdaje človeka, ki gleda te žalostne prikazni. Kje so sedaj pridelki, katere so prav takrat pripravljali sosedje bližnjih vasij? Imenovana vas bila je že pred nesrečo radi dolgov v največjih stiskah. Kakor slišim, ima občinskih davkov plačati več sto gl. in bržčas bodo izgubili občinske pašnike. Omenjena nesreča pa je privedla bedo do vrhunca. Vaščani, vsi obupni, poprijeli so se boja še nesrečne pijače, da bi laže pozabili hudi udarec, katerega jim more samo usmiljeni Bog zljajšati.

Kmetom pa naj služi ta nesreča v svarilni nauk. Kedar kaka žival, bedi si od ktere koli boleznij pogine, naj se nemudoma s kožo vred globoko v zemljo zakoplje in nikdo se ne dotakni nje mesa.

Bolezen, vsled katere je žival poginila, pustila je svojo kal v mesu, za katero so lakomni ljudje prodali svoje zdravje, da, celó svoje življenje. Take nesreče so tem večje, ker so živinozdravniki tako redki in je ljudstvo o živijskih boleznih zelo malo ali pa nič poučeno.

Mimo grede bodi rečeno, da nobena šolska buk-

LISTEK.

BRKINI I.

(Piše Ivan Beršček.)

Kar se dostaje stanovanj, ne morem se o njih pohvalno izraziti. Nered in nesnaga je običajno velika. Vse drugo laže preziramo, nego to, da ima v mnogih tudi premožnih hišah prase svoje korito, kar je največje graje vredno. Kuharica ali hišna gopodinja naj ukazuje v kuhinji, prase v svinjaku. Kuhinje, največ se slamo krite, so tukaj brez dimnikov. Če vender kdo ponosno kaže na svojo z opekami krito streho, ne misli, da ima dimnik nad ognjiščem, temveč v kadem stranskem kotu. V kuhinji treba je vedno mnogo dima, sicer ne bi mogli drv sušiti; za ne okajena drva pa Tržačani ne marajo. Jednaka nesnaga se nahaja v temnih, vlažnih, brezračnih hlevih.

Nesnaga je pa mnogokrat mati raznim boleznim in velikim nesrečam. Zato se nemamo čuditi strahovitih nesreči, ki je zadela leta 1881. v Brkinih nahajajočo se vas Vareje. Jaz mislim, da glavni vzrok tej boleznij bila je nesnaga, ki je globoko vkoreninjena v mladem in starem zarodu.

Dovolite, čestiti čitatelji, da Vam v kratkem

da dr. Rojic propade gotovo in morda še dr. Tonkli. Narodni duhovščini, združeni z zavednimi in pogumnimi župani in drugimi volilci, se imamo zahvaliti, da je volitev nepričakovano dobro izpadla. Marsikdo je zatajil svojo osebno željo in se je udal disciplini, da bi se narod pred svetom pokazal vrednega časti, ki se mu skazuje.

Včeraj je bila volitev enega poslanca za slovenske trge v Tolminu. Tu se je bilo bati največe nevarnosti, ker nekateri gospodje niso iskali glasov za nobenega drugega, ko za nekoga, ki je bil propadel pri kmečkih občinah v Tolminu, ki pa stoji daleč od Tolmina proč. V tej nevarnosti je priteknel narodni stari na pomoč g. Matija Jonko, župan v Bolci, ki je držal prav po junaško za narodno stranko in se nikakor ni dal pregovoriti za narodu nasprotnega kandidata. Med narodnimi volilci jih je bilo mnogo, ki so želeli imeti za poslanca g. Jakopiča, sodnika v Bolci, ali večina se je držala strogo od „Sloge“ postavljenega kandidata in je volila za poslanca slovenskih trgov g. Matijo Jonka, bolškega župana.

Slovenski volilci so se pokazali torej v dveh skupinah prave narodnjake in so spricali, da nasprotna agitacija, dasi velika, jih ni mogla omajiti. Upamo, da zdaj se valovi poležejo in da volitve v velikem posestvu se bodo vršile bolj mirno, nego je bilo pričakovati. Rodoljubom je treba pri vsem tem opreznim biti, ker sovražnik bo skušal do zadnjega trenutka, da bi med našo veleposestnike ljuliko sejalo. Slava osedanjim volilcem; veleposestnikom pa enak uspeh, kakor dosedanjim volilnim možem! Veliki posestniki, pridite v terek v polnem številu in osebno v Gorico.

Dopisi.

V Gorici, 28. junija. — Volitve v slovenskih kmečkih občinah in v slovenskih trgih delajo narodu vso čast. Nikdo ni pričakoval, da se tako častno izvršijo za slovenski narod. Bilo je pa tudi v resnici toliko rogovljenja od nasprotne strani, da se ne moremo prečuditi slovenskim volilcem, ki so o pravem času spoznali, kaj namerava razprtija, in ki so, popustivši domači, zakotni prepri, na volišči kot en mož stali za kandidate, ki so bili priporočeni od goriškega volilnega odbora. Stara deželna hiša, ki se v kratkem polomi, je imela in ima še vedno svoje roke pri vseh slovenskih volitvah. Delala je in dela še vedno za visokega gospoda, katerega ime je neizrekljivo, in proti nasprotnikom tega gospoda, to je proti resničnim, odločnim Slovincem. Že pred tremi tedni so švigala pisma po okolici, v katerih se je priporočevalo vpljivnim možem, naj vržejo dr. Rojca prav gotovo in, ako bi bilo mogoče, tudi „fanatika“ dr. Tonklia. Tako se je pisalo v Kanal v imenu visokega Goričana, a podpisar je bil neki A. F. Med agitatorji proti dr. Rojcu se je odlikovala tudi neka uradna oseba, ki je žugala, da pade tudi dr. Tonkli, ako Rojca ne popusti. Proti Tonkliju in Rojcu so agitirali nekateri sodnijski uradniki in K., katerih eden se zdaj javno hvali po trgu, kaj je delal in kaj je dosegel s svojim rovanjem proti dr. Tonkliju. Najbolji zagovornik dr. Rojčev je bil goriški okrajni zdravnik. Pri priliki, ko je v okolici kozice staval, je govoril proti kandidaturi Rojčevi. To je zadostovalo, da so vedeli narodni Slovinci, koga imajo voliti. Kdor se je prej obotavljal, je zdaj vedel, da ima voliti dr. Rojca.

Vkljub velikim agitacijam se je narod izrekel za dr. Rojca in sicer prav zato, ker je videl, kako ga nasprotniki spodkopujejo. Volilci niso bili vsi ž njim zadovoljni; ali ko so videli, da ne gre več za to ali ono osebo, ampak da gre za čast naroda, ki

zahteva, kolikor mogoče, enoglasne volitve, so se v ogromni večini oklenili dr. Rojca. Dr. Tonkli je bil pa enoglasno voljen (nekdo mu je po pomoti odvzel en glas), dasi se ni zanj čisto nič agitovalo. Njegovo ime je bilo razglašeno z imeni drugih kandidatov in priporočeno v imenu volilnega odbora; drugo se zanj ni storilo. Proti njemu se je pa veliko agitiralo, kakor smo omenili, s brez najmanjšega uspeha. Narod ni poslušal nasprotnikov, ampak je enoglasno skazal mu zaupanje in zbral ga za svojega zastopnika. Naj bi spoznali tudi nekateri Slovinci, ki nagajajo dr. Tonkliju kjerkoli morejo, da narod odobruje njegovo politiko, in da mu ni nasproten, kakor nekateri osebni neprijatelji. Enega voditelja mora imeti, če ne, smo razkropljene ovce; več voditeljev ne smemo imeti, če ne se razmesarimo. Kdor čuti v sebi moč prvakovanja, naj najprej sebi ukaže in naj se ob času nevarnosti uda disciplini. Ko ne bo nevarnosti, naj se prvaki med seboj lasajo, ali narod naj pusté pri miru, ker narod je presveta stvar, kakor da bi ga smeli prvaki rabiti za svoje osebne vojske.

V Gorici, 27. junija. — Malo časti so si priborili do zdaj italijanski volilci za deželni zbor goriški. Za kmečke občine, ki so volile v Gradišči, je bilo izbranih 97 volilnih mož, a prišlo jih je na volišče le 78 in jih je torej manjkalo 19. To je v kmečkih občinah nezasišano. Pri volitvah v trgih in mestih imeli so obilno zmešnjave. Za Tržič, Gračevo in Červinjan so govorili o raznih kandidatih, pa vendar niso vedeli do zadnjega dne, koga imajo voliti. Še le v terek popoldne je prišla zadnja odločilna vest, naj volijo tržaškega namestnika, vzvišenega gospoda barona Depretisa, ki je bil tudi izvoljen z večino glasov. V Korminu je prihajal vsak čas drug kandidat na dan; slednjič je bil voljen z 89 glasovi ondašnji župan grof Locatelli proti 39 glasom, katero je dobil drug kandidat. V Gorici je glasovalo 300 volilcev; grof Coronini je dobil 297, župan dr. Maurovich pa 250 glasov. Slednjemu je bila postavila dobro znana stranka protikandidata, dr. Eggerja, ki je dobil 50 glasov. V trgovinski zbornici sta bila voljena enoglasno gg. Gasser in vitez Ritter. Za veliko posestvo italijansko se imenujejo kot kandidati: Pajer, Verze gnassi, Benardelli. Proti dr. V. postavljajo nekateri grofa La Tour-ja.

Italijani so bili sestavili volilni odbor, ki naj bi bil nasvetoval kandidate za razne kraje. Ta odbor se je tudi nekoliko posvetoval, ali do porazumljenja ni mogel priti, zato se je sam od sebe razdružil. Na slovenski strani je šlo v vsakem oziru boljše. Odbor se je sestavil, pomnožil, posvetoval, je priporočil kandidate in je do zdaj ž njimi tudi zmagal. Narod se je odborovih posvetov udeležil, je kandidate pretresal, presojal, nazadnje sprejel in volil. Slovinci smo pokazali torej več politično zrelost, ko naši sodeželani, in si zato upamo izreči, da stojimo v politični omiki najmanj na enaki stopnji ž njimi.

Iz Brd, 26. junija. Veseli nas, da sta s pomočjo stroge discipline, katero je vzdrževala previdna in trdna, narod ljubeča duhovščina, z veliko večino glasov izvoljena poslanca dr. Josip Tonkli in dr. Aleksij Rojic. V njih je dobila, nadejamo se, goriška okolica dva dobra zastopnika, ktera ne obračata plašča po vetru, ki hoče iz Primorja Slovence odnesti. Z nami se veseli tudi „L'Eco“ pišoč: „Izražamo naše živo čestitanje izvoljencem in vrlim volilcem slovenskim.“ Čudimo se pa nekterim volilcem šmartenske županije, ki so nasprotno glasovali za drugega moža in so tako disciplino kalili, ki je nam goriškim Slovincem neobhodno potrebna. Čudimo se, da nekteri teh propadlih volilcev zabavljajo

vipavska ženska mladina. Obleke imajo sicer narejene čedno, a priprosto, v vsem dostojno kmečkim dekletom, ki so hčere slovenske matere. Čuditi se mora tujec, ki je pred dvajsetimi leti pohodil Vipavo in Kras, če ima zopet priliko opazovati našo mladež — preoblečeno v Tržaške dekle. Kaj je lepšega, nego kmečko dekle v preprosti svoji obleki, ki se najbolj pristoji nje stanu. Omikani gospodi se dopada prosto oblečena kmetica, a z naj večjim gnušom gledajo po pregovoru italijanskem „osla v zlati obleki“, ki sam sebe smeši in dela nečast svojemu stanu, kateri se je jel vedno bolj spoštavati in čislati. Take „spakadije“ pa niso le ostudne, ampak, stanejo premnogo novcev. Mesece stradajo družine, da more le materina ljubljenska za „opasilo“ kaj novega pokazati. Takove „prismode“ dohajajo navadno iz najbornejših kmečkih koč, kjer ni drugega doma, nego lakot. Kdo je temu kriv? Z večine matere! Tem naj bi se za časa oči odprle, da krenejo s krive poti na pravo, ter rešijo časne in večne pogube trpeto, a neumno svojo družino.

Gledé noše je torej tukajšnje ljudstvo obojega spola posneme vredno.

Uverjen sem, da čestitih čitateljev z dosedanjim svojim spisom nisem zadovoljil, saj še otrok ni zadovoljen, če se mu slika le od daleč in površno kaže,

zdaj čez zmagovalce. Naj bi raji spoznali, da niso prav ravnali!

Pri volitvi v Gradišči so postavili slovenski volilci iz Brd in s Krasa svoja 2 posebna kandidata (C. gg. Alpi-a in viteza Catinelli-ja); toda niso prišli do zmage, ker jih furlanska duhovščina ni razumela. Morda drugi pot ne bo tako; za zdaj le rečem volilcem: Slava Vam za poskus!

Videlo se je, da nima furlanska duhovščina upliva na volilce, kakor slovenska. Bili so pa tudi ovilci furlanski preveč skriti; menda so jih kandidati držali zaprte, da bi ne premotil jih kdo na drugo stran. Največ pa je škodovalo slovenski stranki to, da ni bil v volilno komisijo nobeden iz nje postavljen. Tu je g. glavar sam izbral komisijo; in ta je bila skoz in skoz svojih načel. Zato se je izgubilo dosti naših glasov.

Iz spodnjih Brd, 25. junija. — S ponosom smejo kazati spodnja Brda na volitev dveh deželnih poslancev, ki sta se volila 23. t. m. v Gradišči za furlanske kmečke občine. Po nesrečni politični razdelitvi spadajo tudi briske županije: Biljana, Dolenja in Medana, kakor tudi kraške županije Devin in Dberdob pod gradiščanski okraj. Izvoljena sta bila Dottori in Del Torre s 55 glasovi, vitez Catinelli in profesor Alpi sta dobila po 23 glasov. Disciplin med Slovinci je bila izvrstna; vsi briski in kraški volilci so glasovali za propadla gospoda. Slovinci nismo pričakovali, da zmagamo brez Furlanov, ali pričakovali smo, da bodo furlanski volilci kaj bolje poudeni, nego so bili. Še le mi smo morali Furlane opomniti, da bi bilo dobro spraviti dva konservativna poslanca v zbor. Z našo mislijo so se vjemali ali pripravljani niso bili še za njo; zato so našim 15 glasovom dodali samo 8 svojih. Ako bi bila le polovica one politične vzbujenosti med furlanskim ljudstvom, katera se nahaja povsod med slovenskim, imeli bi v deželnem zboru dva poslanca za furlanske kmečke občine, s katerimi bi bili tudi mi zadovoljni. Tako pa se je zgodilo, da so si volili dva poslanca, o katerih niso vedeli veliko več, ko to, da sta jim bila priporočena. Brici smo pokazali, da smo gledé politične vzbujenosti in discipline veliko na boljsem, ko naši sodeželni Furlani.

Enako vzbujenost in disciplino pokažejo naši veliki posestniki pri volitvah, ki bodo 3. julija v Gorici. Ni se bati, da bi Brici postali nezvesti narodu, ali pa da bi ne znali ločiti svojih resničnih prijateljev od neresničnih. Nasprotniki so skušali sicer tudi v Brdih pridobiti kak glas za se in so zato nekatere može šuntali in podpihovali, naj se ne dajo rabi za duhovske služabnike. Naši posestniki so pa takim podpihovalcem s tem odgovorili, da so si izbrali za svojega kandidata duhovca, o katerem so bili prepričani, da je vnet za njih blagor. Dotični gospod pa ni sprejel kandidature, ampak je osebno prosil Brice, naj se držijo onih kandidatov za veliko posestvo, katere je priporočil goriški volilni odbor. Podpihovalcu bi lahko iz tega spoznali, da naši duhovci ne delajo za se, ampak za narod. Šuntarji pa trosijo laži med ljudstvo, da bi se osebno maščevali in da bi povišali moč tržaškega solca.

Preteklo nedeljo se je bilo zbralo lepo število naših velikih posestnikov v Biljani in so djali na rešeto kandidate, katere je „Soča“ objavila. Gospod Kocijančič, za katerega niso Brici veliko marali, je bil osebno pričujoč in je prav možko zavrnil vse, kar se mu je očitalo. Navzoco veliki posestniki so enoglasno sklenili, da se hočejo držati pri volitvi omejenih kandidatov. V tem njih sklepu jih je potrdil neki gospod, ki je bil prišel iz Gorice in ki jim je v lepem govoru opisal nasvetovane kandidate ter pomen letošnjih volitev. Poslušalci so bili govora veseli in so vnovič izrazili sklep, da hočejo složno postopati z drugimi slovenskimi volilci. 3. julija pokažejo Brici,

varnica, nobena županijska pisarnica in zraven tudi nobeden učitelj, nobeden duhoven in nobena boljša kmečka hiša, ne bi smela biti brez knjige, koja nas seznanja s živinskimi, posebno kužnimi boleznimi, ker baš živina je podlaga kmetiji, a prinaša čisto, posebno nevednim in nesnažnim ljudem velike nesreče.

Hvale vredna je brkinska noša, posebno kar se dostaje možkih. Kožuh in črno sukno od domače volne je obćenita njih praznja in vsakdanja obleka, katera je osobito pri mlajših sedaj s zelenim suknom obrobljena. Le tu pa tam opazimo v belem suknu oblečena starčka ali dečka. Možki imajo čez pas segajoče jopise, navadne telovnike, in kratke hlače vtaknene v visoke črevlje.

Cevlje opazimo tudi pri ženskem spolu v obče. Tu vidimo srajce z domačega platna z jedno zapono pod vratom. Po nekaterih vaséh pridelajo obilo lanú in konoplje, s katerih izdelujejo lično predivo za domačo rabo. Zapone pri obleki so starim bolj priljubljene nego gumba, le mlajši svet in kak starejši hudomušnik ljubi gumba, kotun in mošulin mesto domačega platna. Tudi pri starejših ženah opazujemo še hvale in posneme vredno pečo in domačo „mezolanko“, a mlajše so se močno poprijele kupovanih „strac“, vender pa niso tako spakadurane kakor kraška in posebno

tem bolj pa je radoveden čitatelj, kateremu se le skoz okna kaže čilega naroda slika. Zato sem sklenil opisati tudi notranje duševno jedro narodovo v brkinskih hribih, njega svetinje, ki so se, če tudi nekoliko izpremenjene iz staro davnih časov ohranile v narodu, namreč — narodne običaje. Ti sicer niso mnogo različni od drugih v Slovincih se nahajajočih. Radi tega želim omeniti le bolj zanimive, koji se mi vredni zdé, da jih izvé slovenski svet.

Priporočal bi tudi večjim našim pisateljem poprijeti se tega, sicer trudapolnega dela, da bi kdo v posebni knjigi ali v jednom naših lepoznanskih listov zbral znamenitejšje običaje naroda slovenskega. Res škoda bi bilo za takove narodne zaklade, katerih se kakor slišim, posebno po Kranjskem, Koroškem in Štajerskem mnogo nahaja in ki ginejo kakor sneg na solnci. Če se čestiti naši pisatelji zanimajo za običaje sosednih krvnih nam bratov, koliko bolj se morajo vnemati za naše blago, katero nam hoče sovražni tujec siloma zatreti. Zato pa je treba, da se izdramijo pisatelji v zakotnih gorskih krajih, kjer se takevi običaji še v obilji in od davnih časov skoro neizpremenjeni nahajajo, ter podajo gradiva večjemu peresu. Torej na delo rojaki!

(Pride še.)

da so vredni sinovi matere Slavje in da znajo braniti narodno čast proti zapeljivcem, ki delajo skrivši in se ne upajo na dan.

Nekateri veliki posestniki niso bili navzoči pri posvetovanju, vendar smo prepričani, da tudi oni bodo s svojimi brskimi rojaki složno volili nasvetovane može. Brici hodijo veliko po svetu in se navzamejo pri tujcih omike; zdaj pa pokažejo, da so tudi politično zreli in da vejo, kaj jim služi v čast in korist.

V Batah, 27. junija. — Dne 19. t. m. je tukajšnja šolska mladina slovesno praznovala god sv. Alojzija.

V ta namen se je napravil izlet v 1 uro oddaljeno vas Podlako. Uže pred 7. uro zjutraj zbrali so se otroci v šolske sobi ter z veseljem pričakovali odhoda. Na učiteljevo povelje „stopaj“ jela se je pomikati dolga vrsta v lepem redu proti omenjenemu kraju.

Korakaje se je g. učitelj pogovarjal z otroci o tem ali onem predmetu, razkazoval razne prikazni v prebogato vredenem prirodnem muzeji ter pojasnoval take predočbe, ki se v šoli ne dajo tako jasno predočiti.

Tako pogovarjaje približevala se je vesela deca prijaznej cerkvi blizu Podlake, kjer so nas sprejeli č. g. vikarij in množica vaščanov.

Pri sv. maši, katero so kmalu potem darovali č. g. vikarij v prenapolnjeni podružni cerkvi M. D., peli so otroci tako ginljivo, da jih je bilo veselje poslušati. Otroci so ta dan poprej opravili sv. spoved in sposobnejši sv. obhajilo med mašo. In komu bi ti angeljski glasovi ne segali v srce!

Po dokončani sv. maši postavila se je mladina na trati pred cerkvijo v dve vrsti, dečki na enej, deklice na drugej, in vsakdo je z veseljem segel po koščku kruha, kajti od hoje so bili utrujeni in lačni.

Po dokončanem obedu postavijo se v kolo in iz 80 grl zadonijo glasovi mičnih pesnic. Okolistoječi, ččetje, matere so bili ginjeni; radost in zadovoljnost se jim je brala na obrazu. Poslovivši se od č. g. vikarija, podajo se otroci na bližnji hrib sv. Lavrencija in tu je bilo še le pravo veselje.

Na tem hribu stala je nekada za turških časov cerkvice, po kateri danes še sledu težko najdeš.

V tej cerkvi so občani iskali zavetja pred kervoločnim Turkom; od tu so opozovali njihove čete in svojim naznanjali, od kod preti nevarnost.

Boljega opazovališča pa si tudi niso mogli izbrati, kajti hrib leži sredi občine iznad katerega se ti poda krasen razgled ne le po celem občini, ampak tudi po Furlanskem, doljem Posotji, Berdih, od Juljskih planin tje do kranjske meje.

Iz te višočine so se otrokom razkazovale in pojasnoval prikazni, kakor med potjo.

Slednič stopijo otroci še enkrat v kolo ter nahušeno zapojejo cesarsko pesen, katerej je sledil trikratni: „Živijo naš presvitli cesar Franc Jožef I.“ ki je oznanovel ljudem, kako zna šolska mladina slaviti sv. Alojzija!

Da so se pa otroci pogostili, zahvaliti se je tukajšnjemu slavnemu županstvu, katero je po nasvetu blagega dobrotnika in prijatelja šole č. g. vikarija blagovolilo uže v drugikrat pomoči revnim učencem, da so se jim nakupile potrebne šolske knjige; pri tej slavnosti pa so se priskrbela potrebna jedila.

Vsled tega srčna hvala takim dobrotnikom! Bog nam jih ohrani še mnogo let!

Z Livka 19. junija. Dne 14. t. m. gredo Amalija Mašera, županova hčerka, Andrej Gosnjak in Ivan Perat, kmečka fanta, mimo vasi Piki po poljskih opravkih. Kar na enkrat zapazijo dim, ki se je valil iz slannate strehe krajne hiše v omenjeni vasi. Ko prihité na nesrečno mesto, ne najdejo nobenega človeka blizo, zato pa sami pogasujejo ogenj in kličejo na pomoč. Po njihovem vpitju prihité drugi vaščani, gospod župan in finančna straža. Ogenj je došel med tem do vrha strehe in nevarnost je bila velika, ali hvala srčnosti gospoda župana Janeza Mašera in gospoda finančnega voditelja Josipa Badalič-a, ki sta vdrla pod streho in tam padajoče goreče snope gasila, ter tako nevarnost omejila.

Na strehi pa sta med plamenom vodo polivala Andrej Gosnjak in Andrej Hrovatin fin. stražnik, kojim gre vsa hvala in čast, da sta na tako nevarnem mestu ogenj pogasila. Odlikovala sta se gospoda župan in fin. vodja s tem, da sta vse premišljeno vodila, da so streho razkrili in da je bilo mogoče s tem hitro zadušiti ogenj. Pri gasenju so se še posebno odlikovali Anton Gregorščik fin. stražnik in fantje iz Juretičeve družine.

Ogenj je trajal pol ure. Prihiteli so na pomoč tudi drugi ljudje iz oddaljenih vasi, pa hvala Bogu, da jim ni bilo treba pomagati, ker ogenj je bil že pogasjen; vendar hvala jim. Kako je ogenj nastal, se ne ve, ali to se mora pomniti, da ko bila pomoč le pet minut pozneje prišla, bila bi vsa vas v ognju, kajti od one hiše so še tri druga poslopja, s slamo krita, le par stopinj oddaljena.

Čast in hvala torej vsem gasilcem naj bode javno naznanjena.

Ko je potoval presvitli cesar skozi Kobarid, podalo mu je starešinstvo prošnjo za pomoč v izdelovanje ceste iz Iderska do Livka. Pred nekoliko dnevi smo dobili dopis od namestništva, da njegovo veličanstvo je voljno odločiti podporo iz privatnega premoženja s pogojem, če se tukajšnja občina sporazumi z idersko občino v izdelovanje ceste. Torej Livčani in Iderčani, podajte si roke, združite se!

Sliši se tudi, da blagorodni gospod glavkar tolminski se je izrazil, da če delovati na to, da bode cesta dodelana. Ta vest se je z radostjo razširila po tukajšnji občini, ki želi dobrega uspeha dani obljubi. Bog daj! — Saj so tudi ceste v Dreženco in Berginj dodelane, ki so manje vrednosti ko livška, ker nimajo zveze z drugimi vasi ali deželami; naša cesta bode v zvezi z italijansko ter bode velicega pomena ne le v korist Livčanom in Iderčanom, temuč tudi v kupčijskem in vojsknem obziru. Načvil.

Politični pregled.

Kranjski deželni zbor je pričel v ponedeljek 25. t. m. svoje poslovanje. Za deželnega glavkarja imenovan je grof Thurn, za njegovega namestnika pa župan Grasselli. Po nagovoru deželnega glavkarja, kateri je v lepej slovenščini med družim poudarjal, da bo naloga sedanjemu deželnemu zboru v prvi vrsti urediti in pospeševati kmetijske in obrtnijske razmere in olajšati in zboljšati stanje delavcev ter prenameniti nekatere postave, predlagal je poslanec Svetec, naj se kranjski deželni zbor pokloni presvitlemu cesarju o priliki Njega navzočnosti v Ljubljani ter v posebnej adresi izreče neomahljivo udanost in zvestobo do preljubljenega vladarja. Predlog se izroči odseku sedmih poslancev z nalogo, da predloži v drugej seji adresni načrt, ki je bil drugi dan v tajni seji sprejet. V tej seji, ki je bila v torek 26. t. m., vršila se je tudi volitev v deželni odbor in sicer so bili voljeni: Dežman, Murnik, dr. Vošnjak in Detela.

V štajerskem deželnem zboru so obravnave že dovršene, zborovanje se je prelozilo do 1. julija, ko pride cesar v Gradec.

Predsednik dalmatinskemu deželnemu zboru imenovan je Jurij conte Vojnović, namestnik pa Mihael Kapović, oba iz manjšine, kar je narodnjake jako žalilo.

Volitve za kmečke občine v istrski deželni zbor so za naše brate Slovane slabo izpadle, narodni kandidatje so zmagali le na Volovskem in v Kopru in sicer gg. Strk in Laginja jednoglasno, Spinčić in Križanac z večino glasov. Drugod so zmagali lahoni, na otocih tudi glavkar Ellushegg.

Dunajčani imajo zopet svoje veselje, svojo „hetz“, katero jim priskrbujejo dunajski vseučeliščniki. Rektor Maassen je namreč v deželnem zboru nižje-avstrijskem izrekel svoje mnenje o šolski noveli, zoper katero se je tudi tam rogovililo. Vsled tega in ker se ni Maassen-ovo mnenje strinjalo z onim fakijskih nasprotnikov, zbrala se je nadepolna mladina dunajska ter je profesorja Maassen-a napadla in za njim kričala: „pereat“-naj pogine! Te demonstracije so se drugi dan ponovile ter so se dijakom pridružili tudi profesorji vseučelišča s tem, da so podpisali vsi svetovni razen 11, med katerimi sta tudi Slovenca Miklosič in Stefan, na rektorja adresu, v kateri obsojujejo njegovo postopanje. Maassen jim ni ostal dolžan odgovora.

V Inomostu obsojen je bil na smrt pred nedavnim Sabbadini, oni voznik, kateri je Oberdanka čez mejo v Ronke pripeljal. Obravnava je bila tajna. Vendar je skoraj gotovo, da bode pomiloščen ter najhitreje na več let ječe obsojen.

Gledé zunanje politike povemo, da se o Tonkinskem vprašanju danes poroča, da se bode na lepem poravnalo, jutri pa narobe. Ako še dodamo, da je v Italiji v mestu Dervio nastal v gledišči med predstavo ogenj in da je 47 oseb zgorelo, 10 pa ranjenih bilo; dalje da se smatra boj med Albanci in Turki končan, ker je prvim zmaujkalo živeža in smodnika, ter da se Turki iz Bolgarije, Rumelije in Srbije močno izseljujejo, smo najvažnejše dogodke zadnjega časa v tem oziru označili.

P. n. gospodom naročnikom in rojakom.

Z današnje številko je končala „Soča“ prvo polovico letošnjega tečaja ter začne s prihodnjim listom drugo polletje. Gospode naročnike uljudno vabimo, naj nam pošljejo naročnino za drugo polletje prej ko mogoče, one pa, ki so še za prvo polovico na dolgu, prosimo, naj nemudoma izpolnijo svojo dolžnost, da bo mogel list izhajati in podučevati svoje rojake. Nekateri gospodje so še za lansko leto naročnino dolžni; upamo, da nam ne zamerijo, ako jih javno v listu ali pa po dopisnicah spomnimo na njihovo dolžnost.

P. n. gospode naročnike prosimo, naj nam ostanejo zvesti tudi naprej in naj nam pridobijo še novih naročnikov. „Soča“ se bo držala tudi dalje tistega programa, ki ga kaže do zdaj po svoji vsebini. Vse rojake pa prosimo, naj nas podpirajo z dopisi, naznanili, privatnimi pojasnili in z raznimi sestavki političnega ali sploh podučnega zadržaja. Kakoršno pomoč bomo dobivali, tak list bomo razpošiljali. Rojaki, v slogi je moč; če nas podpirate, podpirate sami sebe.

V Gorici, 28. junija 1883.

Uredništvo in opravništvo „Soče“.

Domače stvari.

Veleposestniki slovenski se uljudno vabijo, da pridejo prihodnji torek, 3. julija pred volitvijo v prostore goriške čitalnice, da se tam za trdno pogovorijo. Volitev začne ob 10. uri; volilci naj pridejo o pravem času na volišče, da si izberejo volilno komisijo, na kateri je veliko ležeče. Volilci naj ne odidejo brzo potem, ko oddajo svoj glas, ampak naj počakajo, dokler se ne prepričajo, da je zmaga gotova. Ako bodo videli, da pride do ožje volitve, naj ostanejo v Gorici in naj se o pravem času povrnejo k ožji volitvi, da še zadnji trenotek rešijo čast naroda. — Na Kranjskem so propadli Slovenci v velikem poststvu, ker niso prišli o pravem času, da bi volili komisijo, in ker so zamudili ožjo volitev. — Naj se v Gorici ne ponovi kaj takega.

Popravljeni imenik volilcev v slovenskem velikem posestvu bil je razglašen te dni. Sprejetih je na novo nad deset volilcev, a izpuščenih je tudi nekoliko. Dotičniki naj se obrnejo na namestništvo, da jih uradnim in službenim potom vpiše zopet med volilce. Med izpuščenimi se nahajata: Ana in Anton Bolko, katerima gre po postavi volilna pravica.

Opozoril nas je prijatelj lista, da v imeniku velikih posestnikov, ki smo ga objavili v 22. številki „Soče“, smo izpustili gospoda mejnega grofa Antona Obizzi-ja, zemljemerca v Gorici, ki po svojem rojstvu in delovanju se sme prištevati po vsej pravici Slovincem. Hvaležni smo prijatelju za tako opombo kakor tudi za trdno zagotovilo, da dotični zemljemerec piše slovenskim strankam v slovenskem jeziku. Veseli nas, ko slišimo, da stojijo pošteni možje na naši strani, ter želimo, da bi bila zveza med njimi in narodom vedno tesnejša. Slovenci, spominjajte se svojega rojaka tudi pri delih, za katera potrebujeta zemljemerca. Svoji k svojim, glasi se naravni zakon.

Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici bo praznovalo tudi letos, kakor lani, god svojih patronov slovanskih apostolov ss. Cirila in Metoda v nedeljo 8. julija zajutra s slovesno sv. mašo na Kostanjevici, pri kateri bodo peli šempeterski pevci, popoldne pa z domačo zabavo ali z izletom v Solkan. Natančnejši program naznanimo prihodnji teden, ko bodo dovršene k temu vse priprave.

Goriška ljudska posojilnica lepo napreduje; oglašajo se novi društveniki prav pridno, a vendar je še mnogo rojakov, ki bi lahko pristopili, ki pa do zdaj se niso še oglasili. Ravnateljstvo namerava razposlati vabila k pristopu vsem znanim rodoljubom s prošnjo, da naj ljudstvu razložijo važnost in pomen posojilnice ter da naj uplivajo nanj, da se v obilnem številu vpiše v obče koristno društvo.

Tombola. Jutre bo v Gorici na Travniku navadna vsakoletna tombola v korist zavodu zapuščenih otrok. Karte se prodajajo po 20 kr. ena po javnih prostorih in na Travniku do zadnjega trenotka, predno začne tombola, to je do 6. ure popoldne. Dobitki so sledeči: činkvina 100 gld., tombola 200 gld. Po tomboli bo sviral mestna godba v javnem vrtu. Ako bo vreme neugodno, se prenese tombola na prihodnjo nedeljo.

V semeniški kapeli bodo praznovali goriški bogoslovci god sv. Petra in Pavla s slovesno sv. mašo

in litanijami. Pri maši bodo peli Wittovo „Preismesse“ op. 8. ter Hallerjev graduale: Tu es Petrus. — Prijatelje cecilijanskega petja opozarjamo na to slovesnost ob 7³/₄ zajutra.

Gospodje učitelji goriške okolice so se bili zbrali danes zajutra k slovesni črni sv. maši, katero je imel č. g. Š. Gaberšek, vikar v Štandreži, po ranjem Komavci, učitelji štanderškem. Gospodje učitelji so bili zbrani v polnem številu in so pri maši prav lepo peli. Vsa čast gospodom učiteljem, ki se spominjajo svojega ranjkega sobrata in ki molijo za počitek njegove duše. Tudi štanderški občinarji (in šolski otroci) so bili pri maši navzoči v obilnem številu ter so pokazali, kako udani so bili ranjkemu, ki je mnogo let pri njih služboval kot učitelj, organist in občinski tajnik.

Deželni predsednik kranjski, preblagorodni gospod Andrej Winkler, povzdignjen je za se in za svoje naslednike vsled odlikovanja z redom železne krone drugega reda v baronski stan. Slava našem rojaku pa mnoga leta.

Kmetijska družba goriška je volila v občnem zboru 14. t. m. za svojega predsednika Franca grofa Coronini-ja, za podpredsednika Viljema viteza Ritter-ja, za družbenega tajnika pa g. Jožefa Velikonjo (Velicogna) iz Šempetra, pristava na italijanskem oddelku deželne kmetijske šole, z letno plačo 600 gld. proti temu, da ostane v svoji dosednji službi z dosedanjimi dolžnostmi in dobički.

Godba tuk. pešpolka nadvojvode Leopolda svirala je večeraj večer na Travniku zopet eno slovensko skladbo: Zajčjevo „Slovensko kadriljo“, obsežajočo mej drugimi jugoslovanskimi divnimi melodijami tudi narodno „Složno braća mila“, končujočo z odlomkom iz Zajčevega „U boj!“ — a.

Goriški zabavljivec, ki od novega leta naprej Slovence obira, bi moral spoznati, da z neslanimi burkami sam sebi škoduje in italijanskemu imenu nikake časti ne dela. Nerazumljiva zagrizenost ga je tako omotila, da mu je slovensko rojstvo kakega obče spoštovanega moža podedovani greh, ki po mnenju goriškega lista zadostuje, da brani možu na mesto, za katero ga ves razumni svet ima za najposobnejšega. S tako sodbo je podpisal zagrizenec sodbo o svojem lastnem dušnem stanju, to je o neopravičenosti in žaljivi nestrpljivosti, ki bi se ne imela nahajati v listu, ki hoče veljati za odsev italijanske omike. Slovenci pa vemo, da goriški list ni izraz mišljenja goriških Italijanov, ampak takih življenj, ki imajo svoj začetek v Jeruzalemu, v trnovskem gozdu in deloma onstran beneške Idrije. Zato se pa malo brigamo, ako imenuje tako glasilo goriške Slovence hribovske meščane, ker njegovi privrženci niso nič bolji, kakor je dokazal list, ki je opisoval zasluge umrlega svojca, katerega zibel je tekla ne daleč od izliva Tolminke. Tudi ne jemljemo za zdaj resno židovske predrznosti, ki pravi v zadnjem svojem listu, da „Soča“ v svojem poročilu o ranjkem A. Tomincu „laže“, da bi lahko Virgoli eno zatrobili, da bi jo ušesa bolela. Za zdaj jej poslanico odvrnemo neodpečateno z nado, da predno bo italijanski list komu „laž“ očitaj, prekliče neresnice, ki so mu bile kot take dokazane. (Glej razpravo o dr. Tonklijevem predlogu v državnem zboru gledé goriških šol.)

Vabilo. „Sežansko-Komensko učiteljsko društvo“ bode zborovalo v 5. dan mesca julija t. l. dopoludne v Dutovljah. Na dnevnem redu so pričujoče točke: 1. Točno ob 9. uri slovenska sv. maša, kakor v praznik sv. Cirila in Metoda, pri koji pojó gg. učitelji. 2. Praktično poučevanje v nižji skupini; uči učitelj g. Kosovel. — 3. Ogovor predsednika. — 4. Kritika o poučenem — 5. Preberó se: zapisnik minolega zborovanja in nekatere po odboru sestavljene peticije. — 6. Razni nasveti. — Uljudno vabi k temu zanimivemu shodu č. gg. člane: Odbor.

Gospod Anton Faveti v Skriljah čutil se je poklicanega, da je poslal v „Edinost“ „Poslano“, ki se v prvi polovici tako-le glasi: „Zvedel sem, da nameravajo nekateri veleposestniki mene voliti kot poslanca v goriški deželni zbor. Za to čast in zaupanje, katero mi s tem skazujejo, vljudno se jim zahvaljujem. ter javim, da tega težavnega posla ne morem sprejeti, ker z mojo izvolitvijo bi narodna stvar trpela in vladna stranka na koristi bila in kot narodnjak odstopim prav zadovoljno ta častni in težavni posel drugemu možu.“ V drugi polovici poslanice bije g. Faveti po „Soči“ prav tako, kakor je brati v 51. številki „Edinosti“ od 27. junija t. l. na četrti strani, v prvi koloni od spodej in v drugi koloni od zgoraj. Kogar veseli, naj pogleda „Edinost“, pa bo videl, kako g. F. „Sočo“ mala.

Ta poslanica je za nas iz tega ozira posebne važnosti, ker g. poslančar v pismu, ki nosi njegovo ime, razložno imevanje vladno stranko, ki se je do zdaj prikrižala. S to izjavo se vjema vedenje nekega gospoda kandidata, ki na očitane, da ga vladna stranka kandidira, je nekaj pojecljal, pa odšel. Zahteva

vali so od njega, naj pové, kdo ga kandidira, ako ne vladna stranka pa ni vedel dati odgovora.

G. Faveti ja cenimo in hvalimo za njegovo odpoved, posebno pa za spoznanje, da po njem bi vladna stranka moč zadobila, in za odločnost, da te stranki noče pomagati s svojo kandidaturo ali izvolitvijo. S tem F-jevim mišljenjem se popolnoma vjemamo in njegovo postopanje, kolikor se strinja s tem načelom; odobrujemo.

Druge polovice njegove poslanice pa ne moremo odobravati, ker se ne vjema z načelom, da noče pomagati vladni stranki. Ta stranka smatra „Sočo“ kot Tonklijev orgau, da si hoče „Soča“ svojo pot. Vladna stranka pa ne sovraži nobenega človeka huje, ko dr. Tonklija, in nobenega lista bolje, ko „Sočo“. Kdor koli torej zdaj „Sočo“ ošteva, vladni stranki neizmerno ugaja, ker ta mišl, da v „Soči“ je Tonkli zadet. Ko so bili Tolminci „Sočo“ izključili iz čitalnice in rokodelskega društva, je bila ta zadeva tisti dan naznanjena nekemu gospodu v Trstu. „Soča“ si to sicer v čast steje, vendar prav zadovoljna ni s tem, ker polemika proti „Soči“ smatrajo gospodje, ki govorijo „visoko politiko“, kot nezaupnico dr. Tonkliju in dosledno kot zaupnico — vladni stranki. Ne mišlimo, da je imel g. F. ta namen; ali žal nam je, da bodo drugi stvar tako razlagali.

„Narodne biblioteke“, katero izdaja g. J. Krajec v Novemestu po 15 kr. snopič, izšel je zadnje tedne 4. snopič ki obsega lepo Kodrovo povest „V gorskem zakotju.“ V naslednjih snopičih se bo nadaljevala „Kranjska Čbelica.“

„Habsburški rod“ je naslov drobni knjižič, katero je spisal g. Iva u Tomšič, učitelj na c. k. vadnici v Ljubljani, v spomin, da je minulo 600 let, kar je Kranjska in Štirska združena s preslavno Habsburško vladajočo rodovino. V prostih in kratkih črticah opisuje življenje in delovanje preslavnih vladarjev iz Habsburške rodovine. Popisom so pridjane tudi slike dosedanjih cesarjev iz preslavne rodovine. Knjižica je času prav primerna in namenjena šolski mladeži. Posamezni iztisi stanejo 10 kr. pri tiskarju Karl Rauch-u na Dunaji, V. Spengergasse, 6. S poštnino vred 12 kr.

„Archiv für Heimatkunde“ von Franz Schumi napreduje prav lepo. Pred tedni je prišlo na svitlo sedem pol: tri prinašajo razprave (14. 15. 16.), dve listine, dve pa kazalo osebnih in krajevnih imen, ki se nahajajo v dosedanjih polah. To izvrstno delo smo že pogosto priporočevali. Danes nimamo kaj dodati, ko to, da vsak omikan Slovenec, ki se briga za domačo zgodovino, bi moral brati to knjigo. Še bolje bi pa bilo da bi imela knjiga obilo naročnikov, da bi marljivi in požrtovalni g. izdajatelj ne imel še gnotne zgube vrhu velikega truda, ki ga ima v prid naših dežel in njih zgodovine. Slovenci, vzemite pa berite in prepričate se, da je delo vredno vsestranske podpore.

Poslanica.

Podpisani se častitim volilcem kmečkih občin v goriški okolici ujudno zahvaljujem za veliko zaupanje in visoko čast, katero so mi s tem skazali, da so me izvolili za deželnega poslanca v omenjenem okraji, ter jih zagotavljam, da bom kot deželni poslanec zagovarjal koristi mojih volilcev po vsi svoji moči, složno delajoč z drugimi slovenskimi poslanci in v vseh stvareh imajoč le narodovo korist pred očmi. Osebnih ozirov in omahljivosti v narodnih prашanjih ne poznam, ko gre za blagor naroda, ki stoka pod težkimi bremenji; to bodo pričala tudi moja dejanja kot deželnega poslanca, kateremu je edino le blagor narodov na srci. V svojem srci gojim trdno nado, da se zboljšajo časi tudi za goriške Slovence.

Aleksij dr. Rajic.

V Gorici, 27. junija 1883.

Listnica uredništva: G. M. P.: prihodnjic

TRGOVINA

A. Casagrande

v Ajdovščini.

Podpisani naznanja, da s 1. julijem t. l. zopet odpre svojo prodajalnico z mešanim blagom, in se priporoča slavnemu občinstvu kot stara znana firma.

Podpisanega skrb bode, da občinstvu postreže točno in po najnižjih cenah.

Ajdovščina, 18. junija 1883.

ANGELJ CASAGRANDE.

Dobre nabiralce,

ki morejo pokazati spričevala, išče bankna hiša za razprodajo državnih in privatnih sreček, postavno izdanih, proti dobri plači. Pisane ponudbe pod naslovom: „Acquisiteur Z. 430“ sprejema in odpošilja odpravnik naznanil Henrik Schalek, I. Wollzeile, 14. na Dunaji.

Ognja in tatvine varne

DENARNICE

ima WIESE & COMP., Kassenfabrik
Dunaj, Budapešta, Praga.

Zaloga: Dunaj, II. Untere Donaustrasse
št. 25. Tovarna: Dunaj, II. Pappenheimgasse, št. 58.

Pasi kilovim

najnovješe sest
prav pripravni in
ni VLAČNI, B

SNETI, kakor tudi vsako vrsto obveze, s pavji za člo
angl. in franc. nogovice proti krém, najno ejši pasov
nosilce, vse ranocelske priprave iz gumca in vsa po
ščne za bolnike.

O. NEUPERT, prej J. G. ZIEGLER

Dunaj, ustanovljeno l. 1873. kakor prej L. Graben 29,
tra v Trattnerhofu, Zaloga vseh pariških
sebnostij. Razpošilja hitro in molče proti povzetju.

TISKANE OLJNE PODOBE

okvirji in ogledala

se kupijo ceno in dobro le neposredno v tovarni

Gustav-a Kerstan-a,
na Dunaji, II. Körnergasse 1.

Zapiski in ceniki brezplačno in poštnino prosti.

Ljudi in blago spravlja

A M E R I K

najbolje in najceneje

ARNOLD REIF, na Dunaji,

I. Kolowratring, Pestalozzigasse 1.

Samo 10 g. 75 k.

popolna obleka iz mešanine (Stoff).

Samo 8 gl. 50 k.

moderna povrhu suknja.

Samo 3 gld.

hlače iz mešanine.

Samo 5 gl. 50 k.

popolna obleka iz platna

v zalogi obleke za gospode

Ignacija Steiner-ja v Gorici,
nasproti nadškofjski palači.

Obleka za otroke vsake starosti, zalog
mešanin, vsakovrstnih domačih in tujih izdelkov
lastna šivarnica, dela se po meri hitro, fino in
trdno.

Nepremotljivi plašči, ponočne suknje, lov
ske suknje, perilo za gospode, zavratniki, plašč
za gospe posebno priporočeni.